Memo 2300577.m01
Beoordeling spuitzone Bloesemgaard

Door : De heer ing. D.J. Hobert
Datum : 7 oktober 2024

Inleiding

In het zuiden van Groessen is men voornemens om aan de Tempelstraat en de Kerkakkers de woonontwikkeling 'Bloesemgaarde' te realiseren. Het plan bestaat uit 40 woningen. Het plan past niet binnen het van toepassing zijnde omgevingsplan. Om die reden wordt een vergunning voor een Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) aangevraagd.

Aan de zuidwestzijde van het plan bevindt zich een agrarisch perceel (kadastraal 1219), dat ook als zodanig bestemd is. Binnen het agrarisch perceel is de toepassing van chemische gewasbeschermingsmiddel niet uitgesloten. In het kader van de ruimtelijke procedure is de relevantie van een spuitzone beoordeeld.

Afbeelding 1: Agrarisch perceel en ligging plangebied

Afbeelding 2: Beoogde situatie (gezien vanuit noordkant)

Kader

Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden

In de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden staat omschreven dat eenieder verplicht is om op zorgvuldige wijze om te gaan met gewasbeschermingsmiddelen, biociden, de daarbij behorende werkzame stoffen of daarbij gebruikte toevoegingsstoffen, alsmede restanten daarvan of de aangebroken verpakkingen. Het is daarbij verboden een werkzame stof, die niet is opgenomen in een toegelaten gewasbeschermingsmiddel, te gebruiken, tenzij de stof is goedgekeurd als basisstof, op grond van artikel 23 van verordening (EG) 1107/2009.

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) stelt eisen aan de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen in de open teelt. In artikel 4.723c, lid 1 van het Bal is vastgelegd dat, met het oog op het voorkomen of beperken van verontreiniging van een oppervlaktewaterlichaam en het beschermen van de gezondheid, bij het gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen, een techniek toegepast wordt, die een driftreductie bereikt van ten minste 75%. Deze verplichting geldt voor het gehele perceel, ongeacht de aanwezigheid van een watergang.

50 meter richtafstand

Op basis van jurisprudentie wordt in de praktijk een spuitzone tot een voor driftgevoelige functie (waaronder wonen en bedrijf) aangehouden van 50 meter, gemeten vanaf de bestemmingsgrens. De 50 meter is in diverse uitspraken van de Raad van State (bijvoorbeeld de uitspraak van 23 september 2009 in zaak nr. 200900570/1/R2 of 21 april 2021 in zaak nr. 201903692/1R4) als "in het algemeen niet onredelijk" bevonden en geldt als een richtafstand, waar gemotiveerd van kan worden afgeweken. Een kleinere afstand is mogelijk, mits dat goed onderbouwd wordt.

De 50 meter richtafstand heeft zijn oorsprong in het Streekplan 1996 van de Provincie Gelderland en is daarmee al meer dan 25 jaar oud. Uit een uitspraak van de Afdeling[1] volgt dat de afstand van 50 meter bedacht is voor de toelating van nieuwe gevoelige functies, nabij boomgaarden en boomteeltpercelen. Ten tijde van het beleid, dat is opgenomen in het Streekplan, gold op grond van artikel 13 van de Bestrijdingsmiddelenwet 1963, het daarop gebaseerde "Lozingenbesluit open teelt en veehouderij" en de bijbehorende "Regeling testmethoden driftarme doppen Lozingenbesluit open teelt en veehouderij" een verplichting om driftreductie toe te passen van minimaal 50%. Inmiddels geldt er op basis van het Bal de verplichting om bij het gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen een techniek toe te passen, die een driftreductie bereikt van ten minste 75%.

Daarnaast moet bij de richtafstand de kanttekening worden gemaakt dat deze uitgaat van de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, zonder enige vorm van drift reducerende voorzieningen in het overdrachtsgebied, zoals een windhaag. Ook de toelatingsprocedure van gewasbeschermingsmiddelen was in 1996 minder streng en door minder regels omgeven dan anno 2024 het geval is.

Beoordeling

Belemmering agrarische bedrijfsvoering

Afbeelding 3 hierna laat zien dat de 50 meter zone voor het grootste deel over het zuidelijk deel van het plangebied reikt. Binnen dit gedeelte van het plangebied zijn geen gevoelige functies voorzien, ter plaatse is een groeninvulling voorzien.

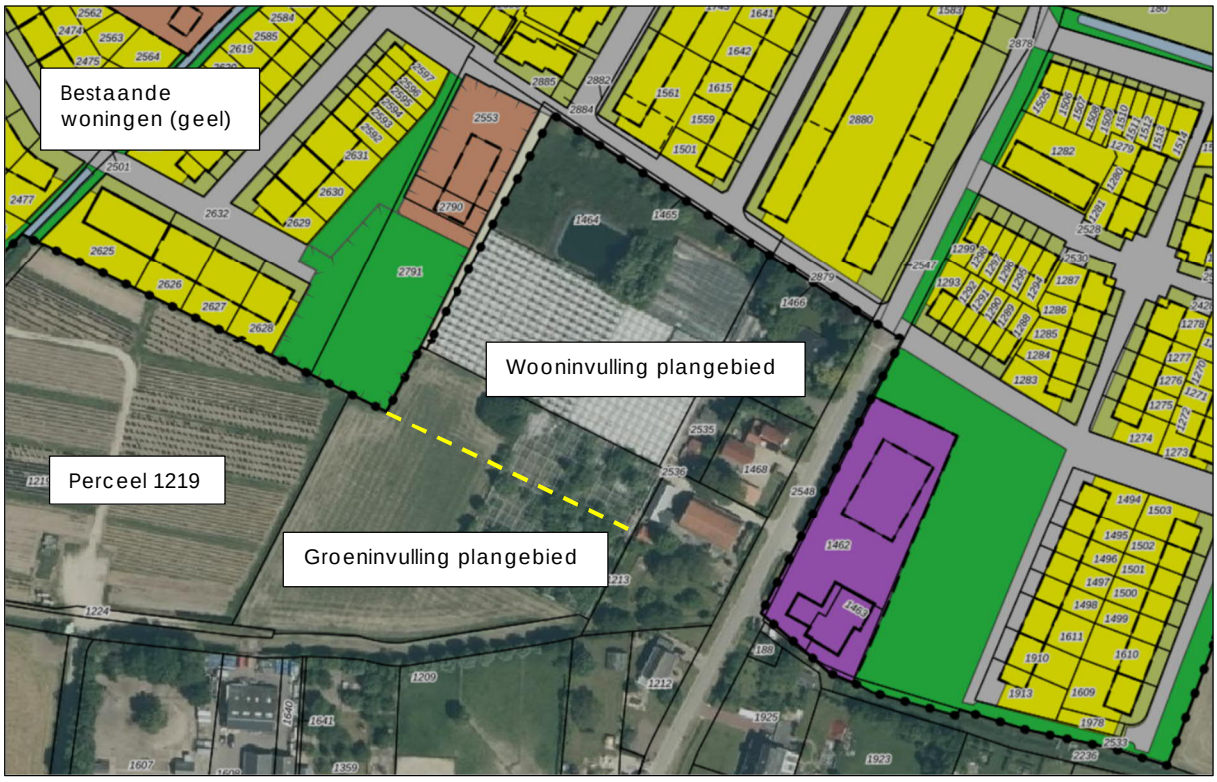
Een beperkt deel van de 50 meter zone reikt over een tweetal woonpercelen binnen het plangebied. De woonpercelen, die binnen de 50 meter liggen, bevinden zich ter plaatse van het bestaande bedrijf (kassencomplex). De beoogde woningen zijn dusdanig gesitueerd dat ze aansluiten op de bestaande bebouwde kom met woningen in de kern Groessen (zie afbeelding 4). De bestaande woningen bevinden zich op kortere afstand dan de beoogde woningen in het plan. Om deze reden leidt de beoogde ontwikkeling niet tot een belemmering van de agrarische bedrijfsvoering binnen het kadastraal perceel 1219.

[1] ECLI:NL:RVS:2004:AP3436

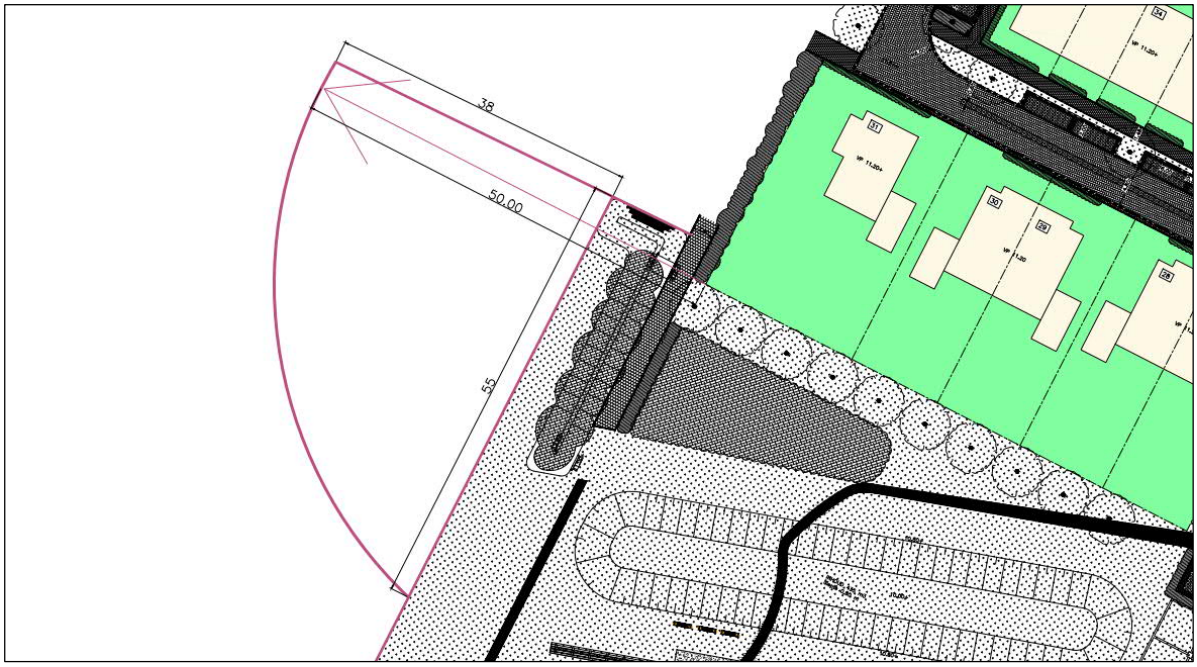
Afbeelding 3: 50 meter zone vanuit agrarisch perceel

Afbeelding 4: Situatie Groessen met reeds bestaande woningen nabij perceel 1219

Afbeelding 5: 50 meter zone vanuit plangebied

Aanvaardbaar woon- en leefklimaat

Het realiseren van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat binnen het woningbouwplan, voor wat betreft chemische gewasbeschermingsmiddelen, is afhankelijk van de praktijksituatie en de te treffen maatregelen in het overdrachtsgebied.

Praktijksituatie
Het agrarisch perceel grenst aan de bestaande woonbebouwing van Groessen. In afbeelding 5 hiervoor is te zien dat een gedeelte van het agrarisch perceel binnen de 50 meter zone ligt van het plan. De eigenaar en beheerder van het perceel heeft schriftelijk bevestigd dat binnen dit deel van het agrarisch perceel éénmaal per jaar gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast. De middelen voor de lage gewassen worden uitsluitend met een spuitkruiwagen toegepast. Een spuitkruiwagen werkt met een lage druk en is afgeschermd met metalen gewasgeleiders. Een dergelijke spuittechniek is niet vergelijkbaar met zij- en opwaartse machinale bespuitingen in bijvoorbeeld een boomgaard. Bij het gebruik van een spuitkruiwagen is drift uitgesloten. De afbeeldingen hierna geven ter illustratie referenties van een spuitkruiwagen en een boomgaardspuit.

Afbeelding 6: Spuitkruiwagen

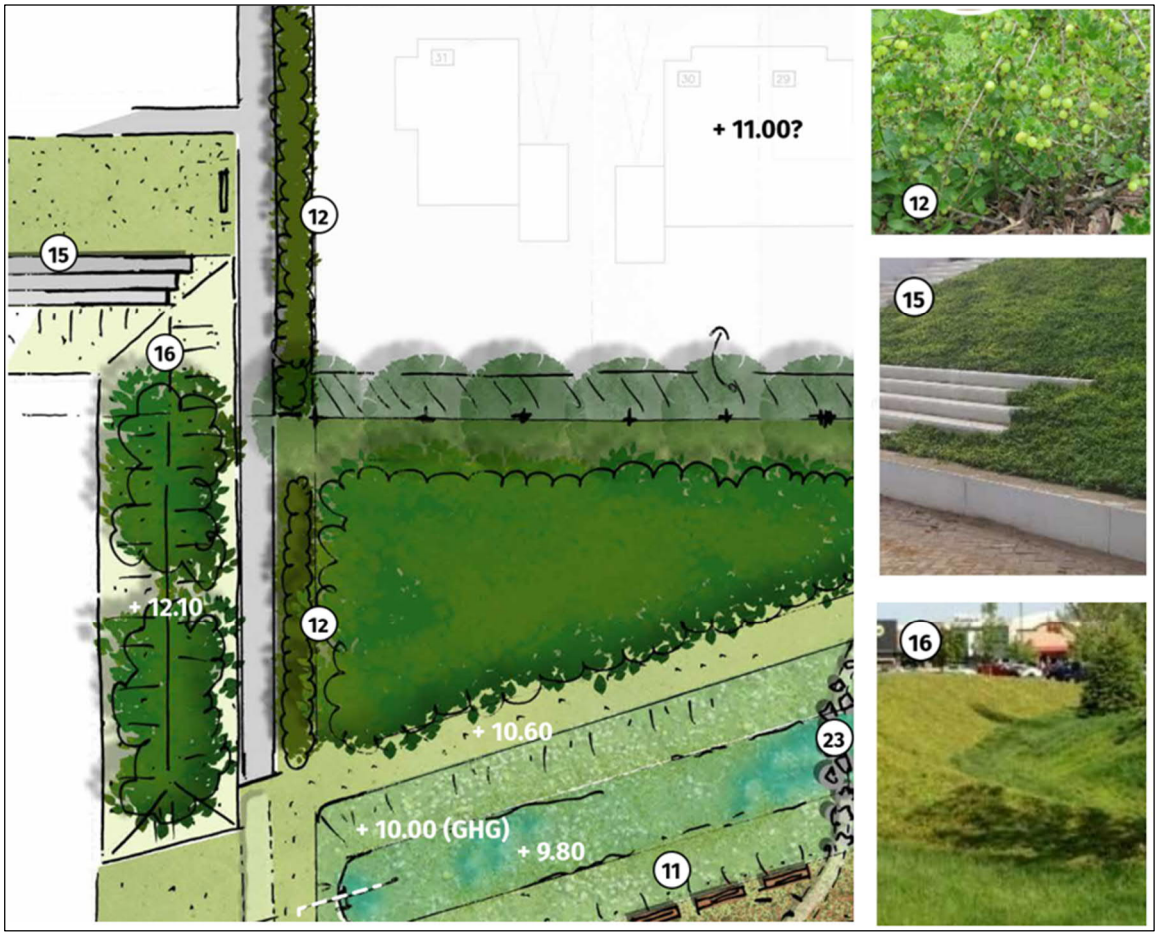
Afbeelding 7: Spuitkruiwagen in het veld

Maatregelen
Voor het realiseren van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat binnen het plangebied worden door initiatiefnemer aanvullende voorzorgsmaatregelen getroffen. De maatregelen zijn aanvullend en uit voorzorg, omdat uit de praktijksituatie blijkt dat drift vanuit het agrarisch perceel niet aannemelijk is. Gewasbeschermingsmiddelen voor de lage gewassen binnen het perceel worden éénmaal per jaar toegepast door middel van een spuitkruiwagen. Vanwege de binnen het agrarisch perceel geldende dubbelbestemming 'Waarde – landschap', zijn hooggaande gewassen ter plaatse niet aannemelijk.
De voor Waarde - Landschap aangewezen gronden zijn namelijk mede bestemd voor de bescherming, instandhouding en versterking van de aardkundige waarden, openheid en het verkavelingspatroon.

De aanvullende maatregelen in het overdrachtsgebied bestaan uit een adequate afscherming in de vorm van een grondwal met daarop opgaande beplanting, welke een afwijkende hoogte heeft dan het maaiveld binnen het plangebied. In totaal is er een hoogtevariatie van ongeveer één meter voorzien. Daarnaast wordt binnen de bufferzone voorzien in dichte groen opgaande beplanting en wordt er ook aan de zijde van de woningen voorzien in groenafscherming. Een weergave van de te treffen maatregelen is opgenomen in bijlage 1 van dit memo.

Afbeelding 8: Groenafscherming (zie ook bijlage 1)

Conclusie

Voor de woonontwikkeling ‘Bloesemgaarde’ in Groessen is in het kader van de ruimtelijke procedure de relevantie van een spuitzone beoordeeld. Dit vanwege een nabijgelegen agrarisch perceel. Uit deze beoordeling blijkt dat:

- ten opzichte van de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen wordt uitgegaan van een aan te houden richtafstand van 50 meter. De richtafstand komt voort uit beleid van ongeveer 30 jaar geleden en gaat niet uit van maatregelen in een overdrachtsgebied;
- de bestaande woonwijk zich op een kortere afstand bevindt dan de beoogde woningen in het plan;
- zich binnen het agrarisch perceel lage gewassen bevinden en hoge gewassen, op basis van de geldende dubbelbestemming ‘Waarde – landschap’, niet aannemelijk zijn;
- de aanwezige lage gewassen slechts éénmaal per jaar behandeld worden met gewasbeschermingsmiddelen. De gewasbeschermingsmiddelen worden met een spuitkruiwagen toegepast er hierbij ontstaat geen drift;
- initiatiefnemer Lithos aanvullende maatregelen treft, welke, gezien de hoogte en breedte, leiden tot een adequate afscherming van het agrarisch perceel.

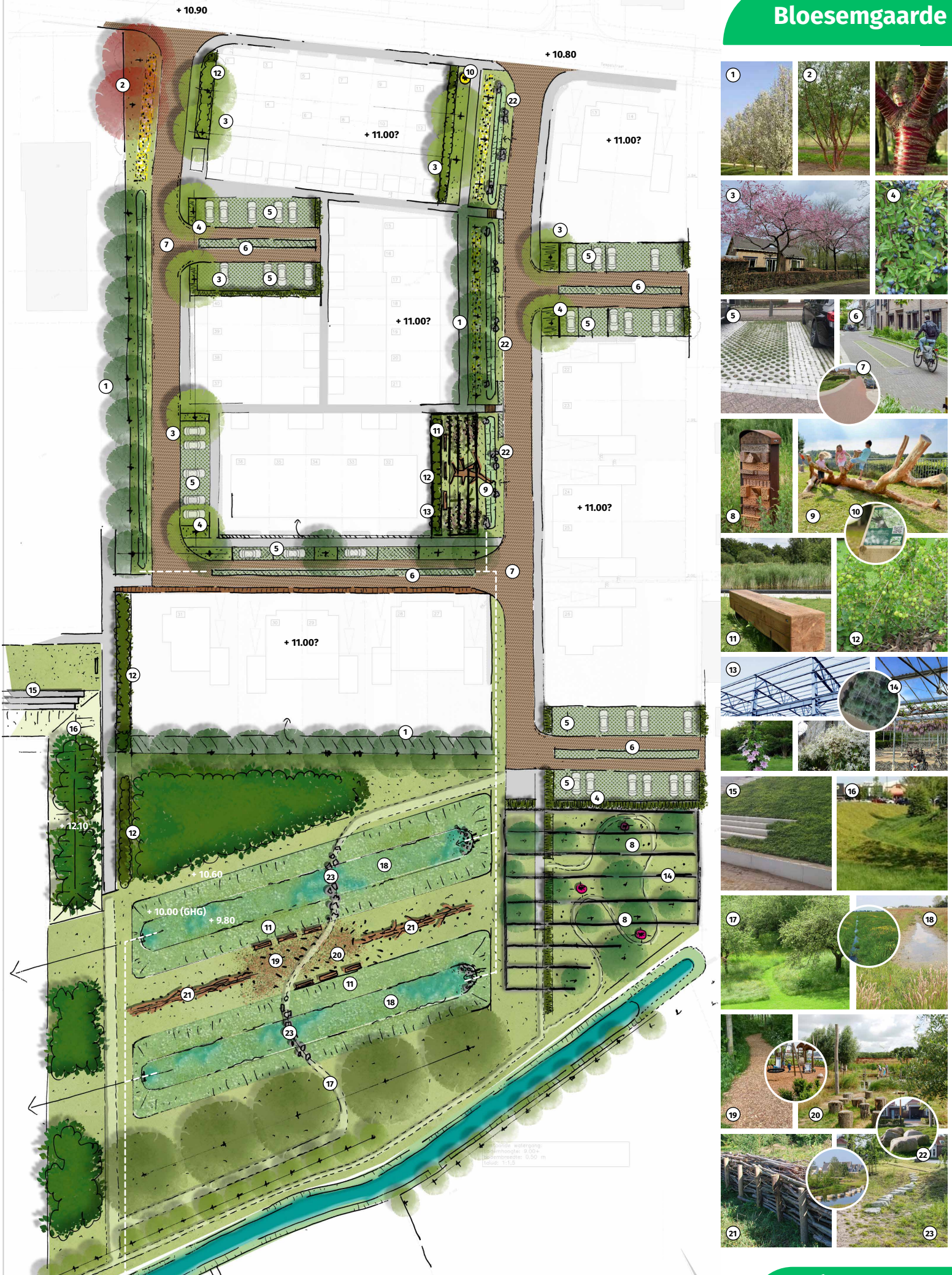
Vanwege de bestaande woningen wordt de agrarische bedrijfsvoering binnen het perceel niet belemmerd. Op basis van de aanwezige gewassen, de technieken en de voorzorgsmaatregelen wordt er geen hinder in het plangebied verwacht, voor wat betreft driftverspreiding bij toepassing van chemische gewasbeschermingsmiddelen in het agrarisch perceel.

SPA WNP ingenieurs

Bijlage 1: Overzicht voorzorgsmaatregelen groenafscherming

Groessen

Bloesemgaarde

project: 4052.01 - Bloesemgaarde Groessen - schaal: 1:200 - datum: 07/06/2024 - formaat A0

adviseurs voor leefomgeving